

न ह्यसावनृतं कर्तुमलं पार्थो धनञ्जयः । धर्मपुत्रः कथं राजा भविष्यति मृतेऽर्जुने ॥ १०८ ॥
 तस्मिन् विजयः कृतस्वः पाण्डवेन समाहितः । यदि नोऽस्ति कृतं किञ्चिद्यदि दत्तं ऊतं यदि ।
 फलेन तस्य सर्वस्य सव्यसाची जयत्तरीन् । एवं कथयतां तेषां जयमाशंसतां प्रभो ।
 कच्छेण महता राजन् रजनी व्यत्यवर्त्तत । तस्या रजन्या मध्ये तु प्रतिबुद्धा जनार्दनः ।
 स्मृत्वा प्रतिज्ञां पार्थस्य दारुकं प्रत्यभाषत । अर्जुनेन प्रतिज्ञातमार्त्तं न हतबन्धुना ॥ १०९ ॥
 जयद्रथं बध्मिष्यामि श्वेभृत इति दारुक । तत्तु दुर्ध्याधनः श्रुत्वा मन्त्रिभिर्मन्त्रयिष्यति ।
 यथा जयद्रथं पार्थो न हन्यादिति संयुगे । अचौहिण्यो हि ताः सर्वा रक्षिष्यन्ति जयद्रथं ।
 द्रोणस्य सह पुत्रेण सर्वास्त्रविधिपारगः । एको वीरः सहस्राक्षो दैत्यदानवदर्पहा ।
 सोऽपि तस्मात्सहेताजो हन्तुं द्रोणेन रक्षितं । श्वेऽहं श्रुत्वा करिष्यामि यथा कुन्तीसुतोऽर्जुनः ।
 अप्राप्तेऽस्तिन्दिनकरे हनिष्यति जयद्रथं । न हि दारा न मित्राणि ज्ञातयो न च बान्धवाः ।
 कश्चिदन्यः प्रियतरः कुन्तीपुत्रान्ममार्जुनात् । अनर्जुनमिमं लोकं मुहूर्त्तमपि दारुक ।
 उदीक्षितुं न शक्ताऽहं भविता न च तत्तथा । अहं विजित्य तान्सर्वान् सहसा सहयदिपान् ।
 अर्जुनार्थं हनिष्यामि सकर्षान् समुयोधनान् । श्वे निरीक्षन्तु मे वीर्यं त्रयो लोका महाहवे ।
 धनञ्जयार्थं समरे पराक्रान्तस्य दारुक । श्वे नेरुद्रसहस्राणि राजपुत्रशतानि च ।
 साश्वदिपरथान्याजो विद्रव्यन्ति दारुक । श्वेऽस्त्राक्षकप्रमथितां द्रक्ष्यसे नृपवाहिनीं ।
 मया क्रुद्धेन समरे पाण्डुवार्थं निपातितां । श्वः सदेवाः सगन्धर्वाः पिशाचोरगराक्षसाः ।
 ज्ञास्यन्ति लोकाः सर्वे मां सुहृदं सव्यसाचिनः । यस्तं देष्टि स मां देष्टि यस्तं चानु स मामनु ।
 इति सङ्कल्पतां बुद्ध्या शरीराद्धं ममार्जुनः । यथा त्वं मे प्रभातायामस्यां निशि रथोत्तमं ।
 कल्पयित्वा यथाशास्त्रमादाय व्रज संयुतः । गदां कौमोदकीं दिव्यां शक्तिचक्रं धनुःशरान् ।
 आरोप्य वै रथे सृत सर्वोपकरणानि च । स्थानञ्च कल्पयित्वाऽथ रथोपस्थे ध्वजस्य मे ।
 वैनतेयस्य वीरस्य समरे रथशोभिनः । क्वचं जाम्बूनदैर्जालैर्कज्वलनसप्रभैः ।
 विश्वकर्माकृतैर्दिव्यैरश्वानपि विभूषितान् । बलाहकं मेघपुष्पं शैथं सुग्रीवमेव च ।
 युक्तान्वाजिवरान्यत्तः कवची तिष्ठ दारुक । पाञ्चजन्यस्य निर्घोषमार्धभेणैव पूरितं ।
 श्रुत्वा च भैरवं नादमुपायास्त्वं जवेन मां । एकाङ्गाऽहममर्षञ्च सर्वदुःखानि चैव ह ।
 भ्रातुः पैतृव्यमेयस्य व्यपनेष्यामि दारुक । सर्वोपायैर्यतिष्यामि यथा वीभत्सुराहवे ।
 पश्यतां धार्तराष्ट्राणां हनिष्यति जयद्रथं । यस्य यस्य च वीभत्सुर्वधे यत्नं करिष्यति ।
 आशंसे सारथे तत्र भविताऽस्य भ्रुवो जयः ।

॥ दारुक उवाच ॥ जय एव भ्रुवस्तस्य कुत एव पराजयः । यस्य त्वं पुरुषव्याघ्र सारथ्यमुपजग्मिवान् ।

एवं चैतत्करिष्यामि यथा मामनुशाससि । सुप्रभातामिमां रात्रिं जयाय विजयस्य ह ।

इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि प्रतिज्ञापर्वणि कृष्णदारुकसभाषणे ऊनसप्ततोऽध्यायः ॥ ७६ ॥